

AVUI

11 DE SETEMBRE DEL 2000

D'ESTIVDIS CATALAN
LALLS

Baltasar Porcel

Escriptor. ► Doncs no sé ben bé

quin paper ha tingut ni qui hauria de tenir... A mi em fa l'efecte que va ser creat amb l'intent de contribuir a institucionalitzar Catalunya d'acord amb els models dels països veïns, com Espanya i França, les reials acadèmies i etcètera. Això en el passat tenia un sentit sociocultural, però ara gairebé només el té honorífic.

En el cas català, diria que res ha arribat gaire lluny perquè la gent no s'ha assabentat de l'existència de l'Institut, com per exemple sap què és la Real Acadèmia Espanola, que garrebé no és més que una societat de *bombo social*, a la vegada que crec que l'IEC constitueix un món més o menys limitat a ell mateix i a la gent que s'hi sent atreta. Hi ha a l'Institut una Secció Filològica per exemple, on hi ha alguns escriptors: la crec almenys rara. Ara bé, s'han anat fent coses, com publicacions, concursos, algun diccionari, i tot això està bé i és positiu. També s'affirma que l'Institut es potenciarà, cosa que em sembla bé.

Però no li acabo de veure una projecció pròpia clara, perquè penso que faltarien objectius, diners, un paper, i que tot això estigués per sobre de la iniciativa privada i que pogués desenvolupar

cap fidelitat obsoleta pot aturar.

Pere Puigdomènech

Professor d'investigació del CSIC.

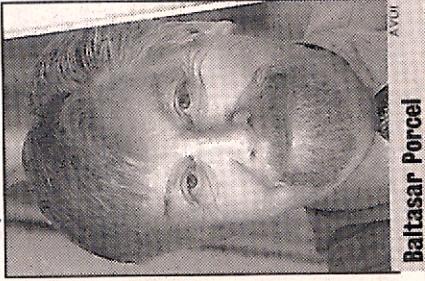
President de la Societat Catalana de Biologia. ► L'IEC ha tingut molta influència en el desenvolupament de la biologia moderna a Catalunya, essencialment a través de la Societat Catalana de Biologia.

En els temps de la represa de les activitats de les societats filials de l'Institut, la Societat va organitzar sessions científiques en les quals la biologia moderna podia

expressar-se en la nostra llengua. Més tard les activitats de la Societat i de les seves seccions han estat importants per organitzar reunions, cursos i publicacions que han acollit una significativa

representació de la comunitat científica catalana. Per tant ha estat un element important de vertebració de la nostra ciència. L'Institut ha estimulat també la publicació dels reptòrs sobre recerca, en els quals la biologia té una presència destacades. Com passa arreu del món la gent del nostre país s'interessarà i es preocuparà cada cop més per les aplicacions de les ciències de la vida. L'Institut i les seves societats filials haurien de tenir una presència constant en les discussions sobre com volem que

arranquen les aplicacions es facin a la ciència. I això pot ser que

Baltasar Porcel

persecució contra el català, va representar una certa desviació a la dreta (tancament, trets conservadorisme, etc.), si bé també va comptar amb encerts. La tercera època seria la postaramoniana, coincident amb el retorn de l'oficialitat del català, època que ha comportat una certa desviació a l'esquerra (afany de simplificació a ultrança, acceptació de fets contra la genuinitat, la unitat i la dignitat de la llengua, falta d'orientació sobre els diferents models lingüístics, precipitació, etc.), juntament amb un excessiu afany de protagonisme, una certa arrogància corporativa, manca de diàleg, etc. De cara al futur demanaríem a la Secció Filològica, com a cosa urgent, la rectificació de les decisions controvertides (sobretot la nova normativa sobre els guionets), molta prudència en els canvis normatius, més atenció als estudiosos extens i, en resum, un tarannà de més continuitat amb l'obra i l'esperit de Fabra.

Ferran Sáez ► El primer número de l'*Amurall* de la Societat Catalana de Filosofia (SCF), filial de l'IEC, fou publicat l'any 1923. El segon, l'any 1928. La distància grotesca que separa aquestes dues dades, 65 anys, expressa la veritable dimensió del

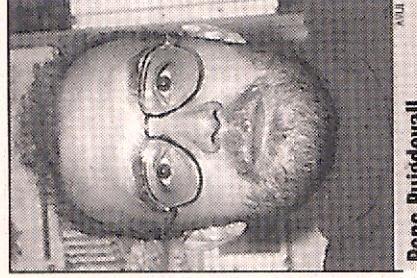
Albert Pla

que la nostra societat li exigirà en els anys que vénen.

Jordi Puntí

Escriptor. ▶ Fa molts anys que la Secció Filològica actua respecte del català amb un zel excessiu, edípic, i allora amb una gran incapacitat per tocar de peus a terra. Amb els anys han collocat la llengua dins l'asèpsia d'una urna; mira'm i no em toquis, i així l'han preservada dels microbis nocius del català col·loquial i mestís. La distància entre el que diuen els diccionaris (per nous que siguin) i el que diu la gent del carrer s'ha anat fent insalvable, i aviat no ens entendrem. Què caldria fer en el futur? Doncs potser la Filològica hauria d'estar més al cas i obrir-se d'orelles. Menys despatx i més carrer. Menys manies i més decisió. I el mateix amor per la llengua.

Pont Puigdevall

Ponç Puigdevall

Escriptor. ▶ No sé per què, però quan topo amb les sigles IEC m'arriba sempre una bafarada de ciri, d'aplec i de sardana. Sé que seria difícil trobar algun altre lloc on fos possible acollir empreses com la de l'Atlas coròlogic de Catalunya, per exemple, i que és necessari perquè altres activitats científiques no siguin una pura existència fantasmal. Però cal no oblidar que l'IEC i l'autoritarisme infantil de Ramon Aramón ha protagonitzat també alguns dels episodis més sinistres de la filologia catalana: la ignominia que va patir Joan Coromines, per exemple, perquè uns incompetents van imaginar que la casualitat de ser catalans els legitimava per creure's uns bons filòlegs o uns bons gramàtics. Van oblidar la noblesa del temps: quan ningú ja no pugui avergonyir-se amb la *Gran Encyclopédia Catalana*, perquè serà difícil que algú la recordi, encara es consultarà amb plau i utilitat el Diccionari Etimològic o l'*Onomasticon*.

De cara al futur, el que recomanaria a l'IEC és que no molesti, que combat la caspa i que no faci el ridícul i, sobretot, que recordi que damunt del país imaginari hi ha un país real que

cultura catalana en el llarg del segle XX. Però també expressa -no ens enganyem- una actitud de

deixadesa institucional ben pròpia, que no té res a veure amb la persecució de la dictadura: entre el desmantellament del franquisme i l'any 1988 hi ha una distància igualment grotesca, injustificable. L'aportació realitzada per la SCF al desenvolupament del pensament filosòfic en llengua catalana ha estat, emprant un eufemisme pietós, discreta (fet que contrasta amb el dinamisme i la projecció acadèmica i social d'altres seccions filials de l'IEC). Crec que no descobreix res de nou afirmando que l'Institut és actualment una institució entranyable, amb una forta càrrega simbòlica, però completament inoperant. Per redreçar aquesta situació de macilència calen moltes coses: modernització de cap a peus, centrada sobretot en les possibilitats de les noves tecnologies de la informació;

colaboració estreta amb la universitat; presència als mitjans de comunicació, etc. Tot això resulta impossible, però, sense una ferma voluntat política. El llegat de Prat de la Riba s'ha d'assumir a cop de pressupost, no amb discursos enyoradissos.

Antoni Segura

Catedràtic d'història contemporània a la UB. ▶ La Societat Catalana d'Estudis Històriogràfics (SCEH), filial de l'IEC creada el 1946 però que tenia com a precedent la Secció Històrico-arqueològica, va jugar,

Pere Puigdomènech